Dosarul nr.2r-1400/23 Prima instanță jud. Dvornic Octavian
(2-23016533-02-25r-18042023)

D E C I Z I E

06 iulie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
În componența sa:
Președintele completului, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii Ion Țurcan şi Iurie Cotruţă

Examinînd fără participarea părților recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, emisă la 10 februarie 2023, în cauza civilă nr.25-573/2023, prin care a fost respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind anunțarea în căutare debitorul *****, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t:

La 01 februarie 2023 Executorul judecătoresc Stoian Grigore, a înaintat în judecată un demers privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de șase luni în privința debitorului ***** an. *****, pe motiv că acesta nu execută documentul executoriu nr.2p/o-79/2014 din 15.08.2014.

Potrivit demersului formulat, în cadrul Biroului executorului judecătoresc Stoian Grigore, se află spre executare documentul executoriu nr. 2p/o-79/2014 din 15.08.2014 emis de către Judecătoria Nisporeni privind încasarea de la ***** în beneficiul lui OCN „Easy Credit” SRL datoria în mărime de 9689,21 lei.

Executorul judecătoresc susține că prin încheierea nr.176-1083/2014 din 25.08.2014 a fost primit spre executare documentul executoriu sus-menționat, s-a intentat procedura de executare.

Ținând cont de sarcina procedurii de executare și urmărind scopul revendicării dreptului creditorului, debitorul a fost somat de mai multe ori pentru a începe achitările pe marginea procedurilor de executare, însă debitorul de fiecare dată comunica că nu are bani și când va începe a lucra atunci va achita, însă pe toată perioada procedurii de executare care deja durează de 9 ani, *****e încă nu a muncit oficial.

Menționează că, fiind somat, la data de 16.10.2014, debitorul s-a prezentat la Biroul executorului judecătoresc unde a declarat că stă de un an de zile la gazdă la adresa or.Chișinău, str.Miorița 5/2, ap. 1, mai mult nu a dorit să declare nimic.

La fel, somat fiind, la data de 13.11.2014, debitorul s-a prezentat la Biroul executorului judecătoresc unde a declarat că se obligă să achite datoria față de Easy Credit în 3 rate, prima rată urmează a fi în mărime de 3832 lei, fiind cunoscut și cu răspunderea ce o poartă pentru neexecutarea hotărârii de judecată, însă debitorul nu a achitat nici acea parte din datorie care s-a obligat la data de 13.11.2014.

Indică că somat fiind, la data de 14.03.2017, debitorul s-a prezentat la Biroul executorului judecătoresc unde a declarat că va achita jumătate de datorie până la data de 21.03.2017, iar restul până la data de 14.04.2017, repetat fiind înștiințat despre răspunderea ce o poartă, pentru neexecutarea hotărârii de judecată.

La data de 17.10.2019 executorul judecătoresc Stoian Grigore s-a deplasat la fața locului la adresa de domiciliu a debitorului, unde i-a fost înmânată citație de prezentare la data de 21.10.2019 ora 09:00 la Biroul Executorului Judecătoresc pentru a executa hotărârea de judecată, însă debitorul nu s-a prezentat și nu a comunicat motivele neprezentării.

La fel a mai indicat în una din declarațiile sale, că pe o perioadă de 7 ani nu a avut nici un leu venituri, minținд executorul judecătoresc, or, doar informațiile prezentate de instituțiile financiare din țară arată că a beneficiat de donații care acoperă datoria de câteva ori.

Totodată, menționează că verificând bazele de date ACCES și Cadastru s-a stabilit că debitorul nu are înregistrate bunuri imobile și /sau mobile.

Potrivit bazei de date CNAM debitorul nu este angajat în câmpul muncii și nici nu a fost pe toată perioada procedurii de executare, în schimb peste hotarele țării a circulat foarte des. Hotărârea Judecătorească nr. 2p/o-79/2014 din 15.08.2014 emisă de Judecătoria Nisporeni, nu a fost executată exclusiv din vina debitorului, fapt care pune în pericol dreptul creditorului, garantat de art.6 CEDO, la un proces echitabil.

Menționează că între debitor și creditor nu a fost încheiată o tranzacție de împăcare și nici nu i-a fost acordat un grafic de achitare, solicitând întreprinderea tuturor măsurilor în scopul încasării datoriei.

Din data emiterii hotărârii de judecată 15.08.2014, debitorul nu a achitat datoria ce o are față de creditor deși putea în mod liber să achite câte 100 lei /lunar. Astfel, executorul judecătoresc Stoian Grigore a constatat faptul eschivării de la executarea hotărârii de judecată a debitorului *****e, la moment dosarul de executare fiind la etapa examinării sub aspect penal a acțiunilor/inacțiunilor debitorului în judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, unde la fel nici la ședința de judecată nu se prezintă.

Indică că verificând baza de date ACCES s-a stabilit că debitorul părăsește hotarele țării, însă 80 lei lunar nu a găsit pentru hotărârea de judecată.

Executorul judecătoresc Stoian Grigore mai consideră oportună aplicarea imediată a interdicției de părăsire a hotarelor țării în privința debitorului *****,

deoarece s-ar face dificilă sau chiar imposibilă executarea hotărârii de judecată întru-cât plecarea acestuia peste hotarele țării ar putea fi definitivă.

În procesul executării documentului executoriu, s-a constatat faptul că debitorul intenționat tergiversează executarea documentului executoriu, din aceste considerente este necesară aplicarea măsurilor asigurătorii și anume: aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, emisă la 10 februarie 2023 a fost respins demersul executorului judecătoresc Grigore Stoian cu privire la aplicarea interdicțiilor de a părăsi țara față de debitorul ***** ca neîntemeiat.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 22 martie 2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chisinău (sediul Centru) din 10 februarie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate si emiterea unei noi decizii, prin care demersul să fie admis pe deplin.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

Colegiul constată, că recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore este depus în interiorul termenului prevăzut de lege, având în vedere că recurentul a recepționat încheierea contestată la 13 martie 2023, iar recursul a fost depus la 22 martie 2023.

În motivarea recursului, recurentul, a reiterat circumstanțele de fapt și de drept din demers.

Suplimentar, a indicat că în legătură cu faptul că debitorul nu recepţionează corespondenţa, circula peste hotarele RM, şi nu şi-a dat interesul deloc faţă de hotărîrea de judecată, la data de 11.05.2022 debitorului i-a fost expediată prin intermediul Viber (*****) hotărîrea prin care a fost recunsocut vinovat pentru neexecutarea hotărîrii de judecată precum şi o somaţie prin care i-se acordă termen de 7 zile calndaristice din data recepţionării pentru a executa hotărîrea de judecată. Astfel, somaţia privind acordarea termenului suplimentar împreună cu hotărîrea de judecată privind atragerea la răspundere a sa, i-a fost expediată a fost recepţionată la data de 11.05.2022, iar debitorul nicidecum nu binevoieşte să îşi execute obligaţiile.

Astfel, executorul judecătoresc Grigore Stoian a sesizat organele de urmărire penală, la moment examinîndu- se vinovăţia debitorului sub aspect penal în Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani.

Indică că, în motivarea încheierii de respingere a demersului executorului judecătoresc, judecătorul nu s-a expus asupra a nici unui act anexat la demers, ceea ce contravine legii. Totodată intanţei de fond i-a fost demonstrat faptul că deja sunt sesizate organele de urmările penală pentru pornirea cauzei penale, instanţa de judeactă, judecătorul a considerat că mai este necesar de întreprins careva măsuri

mai severe în privinţa debitorului pentru a fi considerate suficiente, deşi, de iure altă măsură mai severă nu mai poate fi aplicată în cadrul procedurii de executare, iar art.64 Cod de executare stabileşte ca condiţie doar aplicarea măsurilor de asigurare a executării care au fost aplicate în anul 2014 precum şi pe tot parcursul procedurii de executare, însă instanţa de fond nici nu s-a expus asupra acestor materiale.

Consideră încheierea instanţei ca una ilegală, lipsită de orice temei juridic şi care necesită a fi anulată, cu aplicarea în privinţa debitorului *****, c.p.***** interdicţia de părăsi țara, dat fiind faptul că pînă în prezent hotărârea de judecată din 2014 nu este executată, astfel dreptul creditorului recunoscut prin lege a fost încălcat, iar procedura de executare silită are sarcina de a contribui la realizarea acestui drept, iar măsurile de asigurare a executării au fost aplicate în anul 2014 cît şi pe parcursul procedurii, iar în privința debitorului deja sunt sesizate organele de urmărire penală pentru neexecutarea hotărârii de judecată aflată în procedură de executare silită

În conformitate cu prevederile art.423 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Verificând legalitatea actului judecătoresc contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs, a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore este întemeiat și urmează a fi admis, iar încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 10 februarie 2023, casată, soluționând prin decizie problema respectivă, din următoarele considerente:

În sensul art.22 alin.(1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Prin art. 64 Codul de executare, recunoscut constituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 7 din 05.04.2011, a fost instituită o nouă măsură asiguratorie aplicată față de debitor în cadrul procedurii de executare, precum este interdicția de a părăsi țara.

Așadar, conform art.64 Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a

documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții.

Din materialele cauzei, se constată că, în procedura executorului judecătoresc Stoian Grigore se află spre executare documentul executoriu nr. 2p/o-79/2014 din 15.08.2014.

Potrivit demersului formulat, în cadrul Biroului executorului judecătoresc Stoian Grigore, se află spre executare documentul executoriu nr. 2p/o-79/2014 din 15.08.2014 emis de către Judecătoria Nisporeni privind încasarea de la ***** în beneficiul lui OCN „Easy Credit" SRL datoria în mărime de 9689,21 lei.

Potrivit încheierii nr. 176-1083/2014 a fost intentată procedura de executare în privința debitorului *****. În procesul executării documentului executoriu nominalizat conform încheierii nr. 176-176- 1083/2014 de către executorul judecătoresc au fost întreprinse măsuri asiguratorii în partea ce vizează obligarea Serviciului Vamal, Departamentului înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, Departamentului de înregistrare și licențiere a unităților de drept, să furnizeze informații cu privire la debitorul *****.

Totodată, prin încheierea nr. 176-1083/2014 s-au interpelat instituțiile bancare pentru a constata dacă debitorul dispune de conturi bancare însă prin răspunsurile parvenite de la băncile comerciale s-a constatat că debitorul nu dispune de conturi bancare.

Astfel, din momentul primirii spre executare a documentului executoriu și până în momentul de față, reieșind din materialele anexate la demers, debitorul nu a achitat datoria, conform documentului executoriu nr. 2p/o-79/2014 din 15.08.2014 emis de către Judecătoria Nisporeni.

Consideră executorul judecătoresc că în privința debitorului urmează a fi aplicată interdicția de a părăsi țara, înaintând în acest sens demersul din 01 februarie 2023, prin care a solicitat aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi hotarele țării pe un termen de 6 luni.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 10 februarie 2023, s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****e.

Dispunând respingerea demersului, în motivarea soluției prima instanță a menționat că executorul judecătoresc nu a demonstrat că, a întreprins toate măsurile necesare, nefiind prezentate înscrisuri care ar confirma efectuarea tuturor măsurilor prevăzute de lege pentru asigurarea executării documentului executoriu.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău apreciază concluziile primei instanțe ca fiind neîntemeiată și rezultate din neexaminarea mult aspectuală a circumstanțelor speței.

Este de menționat faptul că la caz, executorul judecătoresc a demonstrat eficiența, rezonabilitatea și necesitatea aplicării în privința debitorului ***** a interdicției de a părăsi teritoriul țării – în calitate de măsură ce ar asigura executarea documentului executoriu deținut în procedură de executare.

Mai mult decât atât, instanța de recurs menționează că interdicția de a părăsi țara rezidă în prohibiția impusă debitorului în cadrul procedurii de executare silită de a nu ieși din stat. Interdicția de a părăsi țara este o ultimă măsură, stabilită de lege, aplicată de către instanța de judecată în condițiile și conform procedurii legale, având ca efect limitarea în libera circulație în afara țării în scopul impunerii debitorului de a-și executa obligațiile față de creditor stabilite printr-un document executoriu.

Aplicarea acestei măsuri poate fi dispusă numai în privința debitorului din procedura de executare silită, adică acelei persoane care i se incumbă printr-un document executoriu să îndeplinească o obligație.

Colegiul civil subliniază că refuzul de a elibera pașaportul sau documentul de călătorie sau de a prelungi termenul de valabilitate a acestuia, interdicția de a părăsi țara, fiind măsuri legale de asigurare a executării efective a hotărârii judecătorești, nu reprezintă o ingerință nejustificată în dreptul la libera circulație, garantat de art.27 din Constituție și normele actelor internaționale.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 7/05.04.2011, privind controlul constituționalității art. 8 lit. g), art. 11 alin.(4) din Legea nr. 269-XIII/09.11.1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, cu modificările și completările ulterioare, art. 64 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24 decembrie 2004 în redacția Legii nr. 143 din 02.07.2010 pentru modificarea și completarea Codului de executare, stipulările privind interdicția de a părăsi țara, au fost recunoscute constituționale și conforme cu art. 27 și 54 din Constituția R. Moldova, aceasta având scopul de a proteja drepturile altor persoane și de a asigura executarea documentului executoriu.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în contextul unor litigii având ca subiect ingerința în dreptul de a părăsi țara, măsura de restricționare a trecerii frontierei de stat a unei persoane debitoare ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane, și anume protejarea drepturilor și intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un titlu executoriu.

În speța Reiner contra Bulgariei (nr.46343/99 din 23 mai 2006) Curtea Europeană a estimat că "...din principiul proporționalității reiese că restricția privind dreptul de a părăsi țara sa din cauza unei datorii neachitate nu poate fi justificată decât în măsura în care urmărește un scop, perceperea datoriei, iar faptul că debitorul părăsește țara ar putea compromite șansele de a percepe suma în cauză".

Conform constatărilor Curții Europene, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal și să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu și după întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel, încât restricția să fie o ultimă soluție de natură a influența conduita și responsabilitatea debitorilor pentru executarea titlurilor executorii.

Astfel, dreptul la libera circulație este protejat, de asemenea, de art. 2 din Protocolul nr.4 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, art.12 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.13 alin.(2) din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În același timp instanța de recurs menționează că luând în considerație urmările și efectul pe care îl poate avea aplicarea restricției asupra drepturilor intimatului, colegiul conchide că instanța de fond neîntemeiat a respins aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****, pe motiv că executorul judecătoresc nu a întreprins toate măsurile posibile pentru executarea documentului executoriu.

Mai mult, Colegiul reține că la data de 13.11.2014 debitorul s-a prezentat în cadrul Biroului executorului judecătoresc Grigore Stoian și a semnat obligațiunea de a achita datoria față de creditor în trei rate. Ulterior, la data de 14.03.2017, debitorul s-a prezentat la Biroul executorului judecătoresc, unde a declarat că va achita jumătate de datorie până la data de 21.03.2017, iar restul până la data de 14.04.2017, însă debitorul nu a executat creanţa inserată în documentul executoriu.

Totodată se reține că la data de 17.10.2019 executorul judecătoresc Stoian Grigore s-a deplasat la fața locului la adresa de domiciliu a debitorului, unde i-a fost înmânată citație de prezentare la data de 21.10.2019 ora 09:00 la Biroul executorului judecătoresc pentru a executa hotărârea de judecată, însă debitorul nu s-a prezentat și nu a comunicat motivele neprezentării, manifestând o indiferenţă silnică în faţa hotărârii de judecată.

Din considerentele menționate și ținând cont de faptul că argumentele formulate în recurs s-au dovedit a fi fondate, deoarece încheierea primei instanțe este neîntemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 10 februarie 2023, soluționând prin decizie problema respectivă.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu art. 426-427 CPC, Colegiul civil,

D e c i d e:

Se admite recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, emisă la 10 februarie 2023, în cauza civilă nr.25-573/2023, soluționînd prin decizie problema respectivă după cum urmează:

Se admite demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore.

Se aplică față de debitorul ***** *****, născut la *****, c.p.*****, interdicția de a părăsi țara pe un termen de 6 luni.

Executarea deciziei de poruncit Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecătorul Nelea Budăi

Judecători: Ion Țurcan

Iurie Cotruţă